

Oponentský posudek diplomové práce D. Tobiášové: „Umělecká výchova jako prevence. Případová studie jednovaječných dvojčat.“

První připomínka je k názvu. Prevence je přecházení a zpravidla se pojí se substantivem, označujícím „čeho“ se prevence týká. To u práce není jasné.

Na str. 9. a 10. si autorka dává ambiciozní cíle a postuluje hypotézy, aniž je patrné, jak k nim dospěla. Je lepší, když tato část práce následuje po teoretické pasáži, která by měla cíle a hypotézy zdůvodňovat.

V teoretické části autorka zhruba na čtyřiceti stranách popisuje ontogenezi dítěte. Tato část má spíše osvětový tón a postrádá systematické členění. Některé subkapitoly popisují psychické procesy, jiné činnosti, jiné časové etapy a některé jen náhodné jevy (např. kapesník, pokroky). Jsou tam i nepřesnosti. Např. ve 4. 2. 2. 12. se píše, že dětská mluva o sobě jménem (ve 3. osobě) je symptomem identity. Za ten se obvykle považuje až na konci batolecího věku objev „jáství“, tj. osobní zájmeno „já“. Některá témata jsou pouze glosy, nebo zjednodušení, např. 4.2.5. 3. (myšlení), nebo 4.2.5.6 (fantazie), než ucelená charakteristika.

Málo se pracuje s literaturou. Např. odsudek jeslí je správný, ale tuto problematiku doprovázel a doprovází velký diskurz, o kterém by autorka mohla informovat, nebo odkázat na vývoj názorů.

Práce je psána čtivě. Podání je narativní, až beletrizující. Pyšná matka si neodpustí prvky chlubení. Odborně jde o deskripci, dokumentaci, kazuistiku. Z jazykových nepřesností lze vytknout jen spojení „dvojčata sami“, které vzniká patrně tím, že matka u o nich uvažuje jako o klucích.

Někde se autorka mýlí. Na str. 66. uvádí, že jeden rodič dvojčata na kole neuveze, což mohu jako prarodič, který dvojčata vozil vyvrátit.

Práce podobného typu je zajímavá, ale metodologicky pomýlená. Z jedné kazuistiky lze těžko verifikovat, či falzifikovat nastolené hypotézy o urychlení vývoje uměleckou výchovou, nebo o vzrůstu sebedůvěry pohybovými programy.

Závěr: Práce je dobrým dokumentem. Ukazuje schopnost autorky postihnout vývojové a pedagogické problémy a adekvátně je řešit. Nedostatky jsou v oblasti metodologické, především v oblasti argumentace a zobecnění. Práce splňuje kritéria diplomové práce a hodnotím ji jako dobrou.

Otázka pro obhajobu: Jak lze prokázat efekt intervenujícího vlivu?

V Praze 8. 5. 06

prof. Václav Hošek